

ENSKILT VÄGLAG SOM ENTREPRENADUPPHANDLARE

1. Tillämpning av upphandlingsbestämmelserna på ett enskilt väglag

Ett enskilt väglag anses vara en offentlig upphandlande enhet, och detta ska iaktta upphandlingsbestämmelserna vid ett entreprenadförfarande, om beloppet av de bidrag som beviljas objektet av staten, kommunen eller något annat offentligt samfund totalt överstiger hälften av upphandlingens värde.

De upphandlingsbestämmelser som ska iakttas är:

- lagen om offentlig upphandling 348/2007 och
- statsrådets förordning om offentlig upphandling 614/2007

Lagen om offentlig upphandling tillämpas på upphandlingar som överstiger de nationella tröskelvärdena och EU-tröskelvärdena; upphandlingar som överstiger tröskelvärdena ska alltså konkurrensutsättas enligt förfaranderegler i lagen om offentlig upphandling.

Upphandlingar som överstiger det nationella tröskelvärdet (s.k. nationell upphandling)	Varu- och tjänsteupphandlingar 30 000 euro (moms 0 %) Byggentreprenader 150 000 euro (moms 0 %)
Upphandlingar som överstiger EU-tröskelvärdet (s.k. EU-upphandling)	Varu- och tjänsteupphandlingar 200 000 euro (moms 0 %) Byggentreprenader 5 000 000 euro (moms 0 %)

4.6.2012

Om ett enskilt väglag får bidrag från ett offentligt samfund till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde, men upphandlingens värde inte överstiger det nationella tröskelvärdet, tillämpas inte lagen om offentlig upphandling. Väglaget kan fritt välja entreprenadförfarande, men av kostnadsskäl rekommenderas fritt konkurrensutsättningsförfarande även här.

En upphandling får inte delas upp för att kringgå tillämpning av lagen om offentlig upphandling. Detta är emellertid inget hinder för en uppdelning av upphandlingen i sådana fall där upphandlingen av varje del görs enligt förfarandena i lagen. Om till exempel upphandlingen om materialet och arbetet för en entreprenad görs separat ska tröskelvärdena beaktas i upphandlingen av bägge delarna. I upphandlingen om materialet iaktas tröskelvärdet för varuupphandlingar och i upphandlingen om byggarbetet tröskelvärdet för byggentreprenader. Det nationella tröskelvärdet för varuupphandlingar är 30 000 euro. Om ett väglag får bidrag till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde **och** värdet på den varuupphandling som väglaget gör är 30 000 euro eller mer, ska varuupphandlingen göras enligt förfarandereglererna i lagen om offentlig upphandling.¹

I lagen om offentlig upphandling föreskrivs om konkurrensutsättning på olika sätt beroende på om det är fråga om en nationell upphandling eller en EU-upphandling. Nedan behandlas enbart nationella upphandlingar, eftersom enskilda väglags upphandlingar i praktiken sannolikt inte överstiger EU-tröskelvärdena.

2. Konkurrensutsättning

Vid ett entreprenadförfarande ska följande allmänna principer tillämpas:

- Upphandlingarna ska i regel konkurrensutsettas. Endast i undantagsfall kan en upphandlande enhet låta bli att göra en konkurrensutsättning.

¹ Exempel 1: Om de totala kostnaderna för väglagets entreprenad är 85 000 euro och väglaget beviljas 50 000 euro i bidrag för projektet, får väglaget bidrag till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde. Om väglaget gör en varuupphandling på 30 000 euro i ett projekt av detta slag, ska det iaktta bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling.

Exempel 2: Om de totala kostnaderna för väglagets entreprenad är 85 000 euro och väglaget beviljas 40 000 euro i bidrag, uppgår det beviljade bidraget till mindre än hälften av upphandlingens värde. Om väglaget gör en varuupphandling på 30 000 euro i ett projekt av detta slag, behöver det inte iaktta förfarandereglererna i lagen om offentlig upphandling.

4.6.2012

- Alla som vill delta i anbudsförfarandet och som har lämnat ett anbud ska behandlas på ett rättvist och icke-diskriminerande sätt.

Alla upphandlingar som omfattas av lagen om offentlig upphandling ska annonseras offentligt, och konkurrensutsättningsprocessen börjar officiellt genom publicering av en upphandlingsannons. Även nationella upphandlingar annonseras alltså genom publicering av en upphandlingsannons i den elektroniska annonseringskanalen HILMA, som upprätthålls av Arbets- och näringsministeriet.

HILMA finns på webbplatsen <http://www.hankintailmoitukset.fi/sv/>. Syftet med upphandlingsannonsen är att informera öppet om anbudsförfarandet och att säkerställa att en verklig konkurrens uppstår.

Konkurrensutsättning görs i regel enligt selektivt eller öppet förfarande. Väglaget kan fritt välja mellan dessa förfaranden.

Selektivt förfarande: En upphandlingsannons om anbudsförfarandet publiceras i HILMA och intresserade anbudsgivare anmäler sig till förfarandet genom att skicka en deltagaransökan till den adress som anges i upphandlingsannonsen. Anbudsgivarna *måste anmäla sig* till anbudsförfarandet inom den tidsfrist som det enskilda väglaget anger i upphandlingsannonsen för att kunna delta i anbudsförfarandet. Efter publiceringen av upphandlingsannonsen kan det enskilda väglaget skicka en påminnelse om anmälningen till det pågående anbudsförfarandet till potentiella anbudsgivare. När väglaget har mottagit deltagaransökningarna bedömer väglaget kandidaternas lämplighet enligt de grunder som framställs i upphandlingsannonsen och skickar anbudsförfrågan till de valda kandidaterna. Endast de kandidater som den upphandlande enheten har valt kan lämna ett anbud. I följande skede tar väglaget emot anbud och gör en utvärdering av dessa.

Öppet förfarande: En upphandlingsannons om anbudsförfarandet publiceras i HILMA. Anbudsförfrågan skickas till alla intresserade leverantörer, och alla kan lämna ett anbud. Vid det öppna förfarandet kan väglaget också skicka en anbudsförfrågan direkt till de leverantörer som det anser vara lämpliga. Bedömningen av anbudsgivarens lämplighet görs i samband med att anbudet mottas före den egentliga utvärderingen av anbudet.

I bägge förfarandena betonas att konkurrensutsättningen görs i två skeden: I det första skedet bedömer man *anbudsgivarnas* lämplighet, och i det andra skedet utvärderar man *anbuderna* och väljer vem som vinner upphandlingen.

Innehåll i anbudsbegäran och dess bilagor:

– tillräckligt detaljerad teknisk definition av entreprenaden

4.6.2012

- betalningsgrunder (entreprenad som grundar sig på enhetspris eller totalpris)
- betalningsvillkor och eventuella säkerheter
- övriga avtalsvillkor
- tidsplan för entreprenaden
- hur länge anbudet ska gälla
- anbudsgivarna ska ombes föga skatteskuldsintyg och intyg över betalda pensionsavgifter till anbudet
- uppge vart (exakt adress) och inom vilken tidsfrist (datum och klockslag) anbudet ska lämnas och hur anbudskuvertet ska märkas. Vid fastställandet av tidsfristen för lämnande av anbud ska den upphandlande enheten se till att anbudsgivarna ges tillräckligt med tid för anbudsberäkningen.
- uppge på vilka grunder beslutet om entreprenaden fattas. I praktiken är den mest ändamålsenliga beslutsgrunden sannolikt att det lägsta priset väljs, men det är tillåtet att använda andra beslutsgrunder. Andra beslutsgrunder kan vara olika vägda kvalitetskrav.

Skattestyrelsen ger inte längre pappersutdrag ur förskottsuppbördsregistret. Registreringar i förskottsuppbördsregistret kan kontrolleras i Företags- och organisationsdatasystemets (FODS:s) avgiftsfria offentliga informationstjänst på Internet på adressen www.ytj.fi/svenska. Registreringar kan också kontrolleras via skatteförvaltningens servicenummer 020 466 032.

3. Fatta entreprenadbeslut

Entreprenadanbudet öppnas samtidigt vid ett öppningsmöte som protokollförs. I protokollet införs alla inkomna anbud och de relevanta uppgifterna om dessa.

Anbudet från alla leverantörer som godkänns utvärderas enligt de grunder som anges i anbudsförfrågan, varefter anbudet jämförs och vinnaren av upphandlingen väljs. De relevanta uppgifterna om utvärderingen och jämförelsen av anbudet samt om entreprenadbeslutet införs i protokollet.

4. Meddela om entreprenadbeslut

Den upphandlande enheten ska lämna ett skriftligt beslut med motivering om vem som vinner upphandlingen. Beslutet skickas till alla som deltog i anbudsförfarandet. Till beslutet ska fogas en besväransvisning, där det redogörs för möjligheterna att föra ärendet till marknadsdomstolen, samt en rättelseanvisning, där det redogörs för hur en upphandlingsrättelse riktas till den upphandlande enheten. Såväl de leverantörer som deltog i anbudsförfarandet som den upphandlande enheten kan göra en upphandlingsrättelse. Rättelseförfarandet innebär att den upphandlande enheten själv kan korrigera ett beslut som den har fattat gällande upphandlingsförfarandet eller avbryta upphandlingsförfarandet. För leverantörerna är rättelseförfarandet ett alternativ till att föra ärendet till marknadsdomstolen. En upp-

4.6.2012

handlingsrättelse kan göras och behandlas även om ärendet behandlas i marknadsdomstolen.

Besväransvisningen finns på ELY-centralernas webbplats www.ely-keskus.fi/liikenne (länk till sidan Yksityistiet) med namnet "Ohje muutoksenhakuun markkinaoikeudessa".

Beslut inklusive motiveringar gällande upphandlingen samt besväransvisningar ges för kännedom i första hand på elektronisk väg (i praktiken per e-post). Mottagaren anses då ha fått informationen om beslutet den dag då e-postmeddelandet skickades. Om beslutet inte kan ges för kännedom på elektronisk väg, kan beslutet fortsättningsvis ges för kännedom även i form av ett vanligt brev. Då anses mottagaren ha fått information om beslutet den sjunde dagen efter att brevet skickades.

5. Rådgivning om upphandlingslagstiftningen

Enskilda väglag kan i frågor kring innehållet i och tillämpningen av lagen om offentlig upphandling vända sig till rådgivningsenheten för offentlig upphandling, som administreras av Arbets- och näringsministeriet och Finlands Kommunförbund. Rådgivningen är avgiftsfri. Rådgivningsenheten tar i första hand emot frågor per e-post. Mer information om rådgivningsenheten för offentlig upphandling lämnas på Arbets- och näringsministeriets webbplats på adressen www.tem.fi.